

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO PRAVDE**

PRIJEDLOG

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, rujan 2009. godine

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ____ sjednici Zastupničkog doma, održanoj _____ 2009. godine, i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2009. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KAZNENOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

U Kaznenom zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06 i 32/07) članak 1. mijenja se i glasi:

**"Temeljni pojmovi
Članak 1.**

(1) *Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine* sačinjavaju kazneno-pravne odredbe sadržane u ovom zakonu i u drugim zakonima Bosne i Hercegovine.

(2) *Teritorij Bosne i Hercegovine* je suhozemni teritorij, obalno more i vodene površine unutar njenih granica, kao i zračni prostor nad njima.

(3) *Službena osoba* je izabrani ili imenovani dužnosnik u tijelima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti Bosne i Hercegovine i u drugim državnim i upravnim ustanovama ili službama koje obavljaju određene upravne, stručne i druge poslove u okviru prava i dužnosti vlasti koja ih je osnovala; osoba koja stalno ili povremeno vrši službenu dužnost u navedenim upravnim tijelima ili ustanovama; ovlaštena osoba u gospodarskom društvu ili u drugoj pravnoj osobi kojoj je zakonom ili drugim propisom donesenim temeljem zakona povjereno obavljanje javnih ovlasti, a koja u okviru tih ovlasti obavlja određenu dužnost; te druga osoba koja uz naknadu ili bez naknade obavlja određenu službenu dužnost temeljem ovlasti iz zakona ili drugog propisa donesenog temeljem zakona.

(4) Kad je kao počinitelj određenog kaznenog djela označena službena osoba, osobe iz stavka (3) ovog članka mogu biti počinitelji tih djela, ako iz obilježja pojedinog kaznenog djela ili iz pojedinog propisa ne proizlazi da počinitelj može biti samo neka od tih osoba.

(5) *Odgovorna osoba* je osoba u gospodarskom društvu ili u drugoj pravnoj osobi kojoj je s obzirom na njenu funkciju ili na temelju posebne ovlasti povjeren određen krug poslova koji se odnose na primjenu zakona ili propisa donesenih na temelju zakona, ili općeg akta gospodarskog društva ili druge pravne osobe u upravljanju i rukovanju imovinom, ili se odnose na rukovođenje proizvodnim ili nekim drugim gospodarskim procesom ili na nadzor nad njima. Odgovornom osobom smatra se i službena osoba u smislu stavka (3) ovog članka kada su u pitanju radnje kod kojih je kao počinitelj označena odgovorna osoba, a nisu propisane kao kazneno djelo odredbama poglavlja o kaznenim djelima protiv službene i druge odgovorne dužnosti, ili odredbama o kaznenim djelima učinjenim od strane službene osobe propisanim u nekom drugom poglavlju ovog zakona ili drugim zakonom Bosne i Hercegovine.

(6) Kad je kao počinitelj kaznenih djela označena službena ili odgovorna osoba, sve osobe iz stavka (3) i (5) ovog članka mogu biti počinitelji tih djela, ukoliko iz zakonskih obilježja pojedinog kaznenog djela ne proizlazi da počinitelj može biti samo neka od tih osoba.

(7) *Strana službena osoba* je član zakonodavnog, izvršnog, upravnog ili sudskog tijela strane države, javni dužnosnik međunarodne organizacije i njezinih tijela, sudac ili drugi službenik međunarodnog suda, na službi u Bosni i Hercegovini, koja radi uz naknadu ili bez naknade.

(8) *Međunarodni službenik* je civilni uposlenik koji radi za međunarodnu organizaciju ili agenciju.

(9) *Vojna osoba*, u smislu ovog zakona, je profesionalni vojnik, kadet u vojnoj školi i pripadnik rezervnog sastava iz Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, kao i državni službenik i uposlenik na službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine i državni službenik i uposlenik koji vrši službenu dužnost u lancu komandovanja i nadzora nad Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, uključujući zamjenike ministra obrane.

(10) Kada je službena osoba označena kao osoba protiv koje je učinjeno kazneno djelo, službena osoba, u smislu ovog zakona, je, osim osoba definiranih u stavku (3) ovog članka, i vojna osoba iz stavka (9) ovog članka.

(11) *Dijete* je, u smislu ovog zakona, osoba koja nije navršila četrnaest godina života.

(12) *Maloljetnik* je, u smislu ovog zakona, osoba koja nije navršila osamnaest godina života.

(13) *Pravna osoba* je, u smislu ovog zakona, Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska, Distrikt Brčko Bosne i Hercegovine, županija, grad, općina, mjesna zajednica, svaki ustrojbeni oblik gospodarskog društva i svi oblici povezivanja gospodarskih društava, ustanova, institucije za obavljanje kreditnih i drugih bankarskih poslova, za osiguranje imovine i osoba, kao i druge financijske institucije, zaklada, političke organizacije i udruge građana i drugi oblici udruživanja koji mogu stjecati sredstva i koristiti ih na isti način kao i svaka druga institucija ili tijelo koje ostvaruje i koristi sredstva i kojem je zakonom priznato svojstvo pravne osobe.

(14) *Gospodarsko društvo* je, u smislu ovog zakona, korporacija, poduzeće, firma, partnerstvo i svaki ustrojbeni oblik registriran za obavljanje gospodarske djelatnosti.

(15) *Udruga* je bilo koji oblik udruživanja triju ili više osoba.

(16) *Više osoba* je najmanje dvije osobe.

(17) *Skupina ljudi* je najmanje pet osoba.

(18) *Grupa ljudi* je udruge od najmanje tri osobe koje su povezane radi činjenja kaznenih djela pri čemu svaka od njih daje svoj udjel u izvršenju kaznenog djela.

(19) *Organizirana skupina* je skupina formirana radi neizravnog izvršenja kaznenog djela, i koja ne mora imati formalno definirane uloge svojih članova, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.

(20) *Skupina za organizirani kriminal* je skupina od tri ili više osoba, koja postoji u izvjesnom vremenskom razdoblju i koja djeluje sporazumno u cilju činjenja jednog ili više kaznenih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna, a radi stjecanja financijske ili druge materijalne koristi.

(21) *Teroristička skupina* je organizirana skupina koju čine najmanje tri osobe, koja je formirana i djeluje u određenom vremenskom razdoblju u svrhu izvršenja nekog od kaznenih djela terorizma.

(22) *Tajni podatak* je činjenica ili sredstvo koje sadrži informaciju iz oblasti javne sigurnosti, obrane, vanjskih poslova i interesa, obavještajne i sigurnosne djelatnosti ili interesa Bosne i Hercegovine, komunikacijskih i drugih sustava važnih za državne interese, pravosuđe, projekte i planove značajne za obrambenu i obavještajno-sigurnosnu djelatnost, znanstvenih, istraživačkih, tehnoloških, gospodarskih i financijskih poslova od važnosti za sigurnost i funkcioniranje institucija Bosne i Hercegovine, odnosno sigurnosnih struktura na svim razinama državne organizacije Bosne i Hercegovine, a koje je određeno kao tajno zakonom, drugim propisom ili općim aktom mjerodavnog organa donesenim na temelju zakona ili koje je određeno kao tajni podatak sukladno odredbama zakona i propisa o zaštiti tajnih podataka.

Ovaj pojam također uključuje i tajni podatak druge države, međunarodne ili regionalne organizacije.

(23) *Isprava* ili *dokument* je svaki predmet koji je podoban ili određen da služi kao dokaz kakve činjenice koja je od značenja za pravne odnose.

(24) *Novac* je metalno ili papirnato sredstvo plaćanja koje je na temelju zakona u opticaju u Bosni i Hercegovini ili u stranoj državi.

(25) *Znaci za vrijednost* podrazumijevaju i strane znakove za vrijednost.

(26) *Pokretna stvar* je i svaka proizvedena ili skupljena energija za davanje svjetlosti, toplote ili kretanja, kao i telefonski i drugi impulsi.

(27) *Prijevozno sredstvo* je svako plovilo, vozilo i letjelica, kao i bilo kakvo drugo sredstvo koje se može koristiti za prevoz u suhozemnom, vodenom ili zračnom prometu, bez obzira na vrstu pogona.

(28) *Sila* je i primjena hipnoze ili omamljujućih sredstava s ciljem da se netko protiv svoje volje dovede u nesvjesno stanje ili onesposobi za otpor.

(29) *Opojna droga* je medicinski lijek ili opasna supstanca s adiktivnim i psihotropnim svojstvima, ili supstanca koja se lako može pretvoriti u takvu supstancu, ako podliježe kontroli prema međunarodnoj konvenciji koju je Bosna i Hercegovina ratificirala, ili supstanca koja je proglašena opojnom drogom od strane mjerodavne institucije Bosne i Hercegovine ili mjerodavne institucije entiteta.

(30) *Oružje i vojna oprema* su pozicije navedene u najnovijoj "zajedničkoj listi vojne opreme" iz zakona o proizvodnji, uvozu i izvozu oružja i vojne opreme.

(31) *Radioaktivni materijal* je nuklearni materijal i ostale radioaktivne tvari koje sadrže nuklide koji se spontano raspadaju (proces popraćen s emisijom jedne ili više vrsta jonizirajućeg zračenja, kao na primjer alfa, beta, neutronske čestice i gama zrake) a koje mogu, zbog svojih radioloških ili fisilnih svojstava, uzrokovati smrt, ozbiljne tjelesne povrede ili štetu velikih razmjera po imovinu ili okoliš.

(32) *Nuklearni materijal* je plutonij, osim onoga s koncentracijom izotopa koja prelazi 80% u plutoniju-238 ili uranij-233; uranij obogaćen izotopom 235 ili 233; uranij koji sadrži mješavinu izotopa kao što se nalazi u prirodi, osim u obliku rude ili rudnih ostataka; ili bilo koji materijal koji sadrži jedan ili više gore spomenutih, pri čemu „uranij obogaćen izotopima 235 ili 233" znači uranij koji sadrži izotop 235 ili 233 ili oba u takvom iznosu da omjer zbroja ovih izotopa prema izotopu 238 bude veći od omjera izotopa 235 prema izotopu 238 koji se javlja u prirodi.

(33) *Nuklearni uređaj* je svaki nuklearni eksplozivni uređaj ili svaki uređaj koji raspršuje radioaktivni materijal ili emitira zračenje koje može, zbog svojih radioloških svojstava, prouzročiti smrt, ozbiljnu tjelesnu povredu ili štetu velikih razmjera po imovinu ili okoliš.

(34) *Nuklearni objekt* je svaki nuklearni reaktor, uključujući reaktor montiran na plovilo, vozilo, letjelicu ili svemirski objekt za primjenu kao izvor energije kako bi se pokretalo takvo plovilo, vozilo, letjelica ili svemirski objekt ili u bilo koju drugu svrhu ili svako postrojenje ili sredstvo koje se koristi za proizvodnju, skladištenje, preradu ili transport radioaktivnog materijala.

(35) *Fiksna platforma* je umjetni otok, uređaj ili naprava koja je stalno pričvršćena za morsko dno u svrhu istraživanja ili iskorištavanja prirodnih bogatstava ili u druge gospodarske svrhe.

(36) *Eksplzivna naprava* je: a) eksplozivno ili zapaljivo oružje ili naprava koja je konstruirana ili može prouzrokovati smrt, tešku tjelesnu ozljedu ili znatnu materijalnu štetu; ili b) oružje ili naprava koja je konstruirana ili može prouzrokovati smrt, tešku tjelesnu ozljedu ili štetu velikih razmjera oslobađanjem, širenjem ili djelovanjem otrovnih kemikalija, bioloških agensa ili otrova ili sličnih materija ili radijacijom ili radioaktivnim materijalom.

(37) *Holokaust* predstavlja zločin genocida i zločine protiv čovječnosti počinjene od strane njemačkog nacističkog režima tijekom Drugog svjetskog rata koji su priznati kao takvi kroz konačne i obvezujuće odluke ili presude Međunarodnog vojnog tribunala uspostavljenog Londonskim sporazumom od 8. kolovoza 1945. godine.

(38) *Masovna grobnica* je neoznačeno mjesto u kojem se nalaze dva ili više tijela ili ostaci ljudskih tijela ili mjesto na koje su takva tijela ili ostaci ljudskih tijela naknadno premješteni, a nastala je učinjenjem kaznenih djela propisanih člankom 171. do 180. ovog zakona.

(39) Izražavanje u jednom gramatičkom rodu, muškom ili ženskom, uključuje oba roda fizičkih osoba.”

Članak 2.

Iza članka 3. dodaje se novi članak 3.a) koji glasi:

“Načelo krivnje

Članak 3a.

Niko ne može biti kažnjen niti se prema njemu mogu izreći druge kazneno-pravne mjere ako nije kriv za učinjeno kazneno djelo.”

Članak 3.

Članak 6. mijenja se i glasi:

“Svrha kazneno-pravnih sankcija

Članak 6.

Svrha kazneno-pravnih sankcija je:

- a) zaštita društva od činjenja kaznenih djela preventivnim utjecajem na druge da poštuju pravni sustav i ne učine kaznena djela te sprječavanjem počinitelja da učini kaznena djela kao i poticanje njegovog preodgoja;
- b) zaštita i satisfakcija žrtve kaznenog djela.“

Članak 4.

U članku 7. riječi: „sukladno međunarodnom pravu“ zamjenjuju se riječima: „sukladno zakonu i međunarodnom pravu“.

Članak 5.

Članak 8. mijenja se i glasi:

„Primjena kaznenog zakonodavstva Bosne i Hercegovine prema svakom tko na teritoriju Bosne i Hercegovine učini kazneno djelo

Članak 8.

(1) Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine se primjenjuje prema svakom tko učini kazneno djelo na teritoriju Bosne i Hercegovine.

(2) Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine se primjenjuje prema svakom tko učini kazneno djelo na domaćem plovilu, bez obzira gdje se plovilo nalazilo u vrijeme učinjenja kaznenog djela.

(3) Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine se primjenjuje prema svakom tko učini kazneno djelo u domaćem civilnom zrakoplovu dok je u letu ili u domaćem vojnom zrakoplovu, bez obzira gdje se zrakoplov nalazio u vrijeme učinjenja kaznenog djela.“

Članak 6.

Članak 9. mijenja se i glasi:

„Primjena kaznenog zakonodavstva Bosne i Hercegovine za kaznena djela učinjena izvan Bosne i Hercegovine

Članak 9.

(1) Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine primjenjuje se prema svakome tko izvan njezinog teritorija učini:

- a) bilo koje kazneno djelo protiv integriteta Bosne i Hercegovine iz Poglavlja XVI. (*Kaznena djela protiv integriteta Bosne i Hercegovine*) ovog zakona;
- b) kazneno djelo krivotvorenja novca ili krivotvorenja vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine, kazneno djelo krivotvorenja znakova za vrijednost ili krivotvorenja znakova za obilježavanje robe, mjera i utega izdanih na temelju propisa institucija Bosne i Hercegovine iz članka 205. do 208. ovog zakona;
- c) kazneno djelo koje je Bosna i Hercegovina obvezna kažnjavati prema propisima međunarodnog prava, međunarodnih ili međudržavnih ugovora;
- d) kazneno djelo protiv službene ili odgovorne osobe u institucijama Bosne i Hercegovine u svezi s njezinom službom.

(2) Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine primjenjuje se prema državljaninu Bosne i Hercegovine koji izvan teritorija Bosne i Hercegovine učini bilo koje kazneno djelo.

(3) Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine primjenjuje se prema strancu koji izvan teritorija Bosne i Hercegovine prema Bosni i Hercegovini ili njezinom državljaninu učini bilo koje kazneno djelo koje nije obuhvaćeno odredbom stavka (1) ovog članka.

(4) Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine primjenjuje se prema strancu koji izvan teritorija Bosne i Hercegovine prema stranoj državi ili prema strancu učini kazneno djelo za koje se po tom zakonodavstvu može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna.

(5) U slučajevima iz stavka (2) i (3) ovog članka kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine primijenit će se samo ako se počinitelj kaznenog djela zatekne na teritoriju Bosne i Hercegovine ili joj bude izručen, a u slučaju iz stavka (4) ovog članka samo ako se počinitelj zatekne na teritoriju Bosne i Hercegovine i ne bude izručen drugoj državi.“

Članak 7.

Članak 10. mijenja se i glasi:

„Primjena kaznenog zakonodavstva Bosne i Hercegovine prema maloljetnicima Članak 10.

Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine se primjenjuje prema maloljetnicima sukladno Poglavlju X. (*Pravila o odgojnim preporukama, odgojnim mjerama i o kažnjavanju maloljetnika*) ovog zakona i drugim zakonima Bosne i Hercegovine.“

Članak 8.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„Primjena kaznenog zakonodavstva Bosne i Hercegovine na pravne osobe Članak 11.

Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine se primjenjuje na pravne osobe sukladno Poglavlju XIV. (*Odgovornost pravnih osoba za kaznena djela*) ovog zakona i drugim zakonima Bosne i Hercegovine.“

Članak 9.

Članak 12. mijenja se i glasi:

„Isključenje primjene kaznenog zakonodavstva Bosne i Hercegovine prema djeci Članak 12.

Kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine se ne primjenjuje prema djetetu koje u vrijeme učinjenja kaznenog djela nije navršilo četrnaest godina života.“

Članak 10.

Iza članka 23. dodaje se novi članak 23.a) koji glasi:

„Beznačajno djelo Članak 23.a)

Nije kazneno djelo ono djelo koje, iako sadrži obilježja kaznenog djela određena zakonom, zbog prirode i težine djela, ili načina izvršenja djela, ili neznatnosti ili nepostojanja štetnih posljedica, odnosno pribavljene imovinske koristi i malog stupnja krivnje počinitelja, predstavlja beznačajno djelo.“

Članak 11.

Iza članka 25. dodaje se novi članak 25.a) koji glasi:

„Sila i prijetnja Članak 25.a)

- (1) Nije kazneno djelo ono djelo koje je učinjeno pod djelovanjem neodoljive sile.
- (2) Počinitelj koji je učinio kazneno djelo pod djelovanjem odoljive sile ili prijetnje, može se blaže kazniti.
- (3) U slučaju iz stavka (1) ovog članka, kao počinitelj kaznenog djela smatrat će se osoba koja je primijenila neodoljivu silu.“

Članak 12.

U članku 26. riječi: „kazna zatvora od tri godine ili teža kazna“ zamjenjuju se riječima: „kazna zatvora tri godine ili teža kazna“.

Članak 13.

Naziv članka 29. mijenja se i glasi: „Supočiniteljstvo“.

Članak 14.

U članku 30. stavak (2) riječi: „kazna zatvora od tri godine ili teža kazna“ zamjenjuju se riječima: „kazna zatvora tri godine ili teža kazna“.

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Kao podstrekavanje na učinjenje kaznenog djela smatra se osobito: upućivanje molbe, uvjeravanje ili nagovaranje, prikazivanje koristi od učinjenja kaznenog djela, davanje ili obećavanje darova, zlouporaba odnosa podređenosti ili zavisnosti, dovođenje ili održavanje osobe u stanju stvarne ili pravne zablude, obmanjivanje.“

Članak 15.

U nazivu članka 32. riječi: „kaznene odgovornosti“ zamjenjuju se riječju „krivnje“.

U stavku (1) riječi: „kazneno odgovoran“ zamjenjuju se riječju „kriv“.

U stavku (3) riječi: „kaznenu odgovornost“ zamjenjuju se riječju „krivnju“.

Članak 16.

Naziv Poglavlja šest mijenja se i glasi: “VI. POGLAVLJE ŠEST- KRIVNJA“.

Članak 17.

Članak 33. mijenja se i glasi:

„Sadržaj krivnje

Članak 33.

(1) Krivnja postoji ako je počinitelj u vrijeme učinjenja kaznenog djela bio ubrojiv i pri tome postupao s umišljajem, a bio je svjestan ili je bio dužan i mogao biti svjestan da je njegovo djelo zabranjeno.

(2) Krivnja za kazneno djelo postoji i ako je počinitelj postupao iz nehata, ako to zakon izričito predviđa.“

Članak 18.

U članku 34. stavak (2) riječi: „sposobnost da upravlja svojim postupcima bila bitno smanjena“ zamjenjuju se riječima: „sposobnost da upravlja svojim postupcima bila bitno smanjena ili smanjena“, a riječi u zagradi: „bitno smanjena ubrojivost“ zamjenjuju se riječima: „bitno smanjena ili smanjena ubrojivost“.

U stavu (3) riječi: „Kazneno je odgovoran“ zamjenjuju se riječima: „Kriv je“, riječi: „kaznenu odgovornost“ zamjenjuju se riječju „krivnju“, a riječi u zagradi: „(samoskrivljena neubrojivost)“ brišu se.

U stavku (4) riječi: „Bitno smanjena u“ zamjenjuju se riječima: „Bitno smanjena ili smanjena ubrojivost“.

Članak 19.

Članak 37. mijenja se i glasi:

„Stvarna zabluda

Član 37.

(1) Nije kriv počinitelj koji djelo učini u neotklonjivoj stvarnoj zabludi.

(2) Stvarna zabluda je neotklonjiva ako počinitelj u vrijeme učinjenja kaznenog djela nije bio svjestan nekog njegovog zakonskog propisanog obilježja, ili je pogrešno smatrao da postoje okolnosti prema kojima bi, da su one stvarno postojale, to djelo činile dozvoljenim.

(3) Ako je počinitelj bio u stvarnoj zabludi iz nehata, postojaće kazneno djelo učinjeno iz nehata, ako zakon za to krivično djelo propisuje kažnjavanje i za nehat.“

Članak 20.

Članak 38. mijenja se i glasi:

„Pravna zabluda

Članak 38.

(1) Nije kriv počinitelj koji djelo učini u neotklonjivoj pravnoj zabludi.

(2) Pravna zabluda je neotklonjiva ako počinitelj nije bio dužan i nije mogao znati da je njegovo djelo zabranjeno.

(3) Počinitelj koji nije znao da je djelo zabranjeno, ali je to mogao i bio dužan znati, može se blaže kazniti.“

Članak 21.

U članku 39. u točki b) iza riječi „djela“ dodaju se riječi: „i potakne njegov preodgoj“.

Članak 22.

Članak 40. mijenja se i glasi:

„Vrste kazni Članak 40.

Počinitelju kaznenog djela koji je kriv mogu se izreći:

- a) kazna zatvora;
- b) kazna dugotrajnog zatvora;
- c) novčana kazna.”

Članak 23.

Članak 42. mijenja se i glasi:

„Kazna zatvora Članak 42.

- (1) Kazna zatvora ne može biti kraća od 30 dana ni duža od 20 godina.
- (2) Kazna zatvora se izriče na pune godine i mjeseci, a do šest mjeseci i na pune dane.
- (3) Kazna zatvora iz ovog članka se ne može izreći maloljetnicima. Maloljetnicima se može izreći kazna maloljetničkog zatvora pod uvjetima propisanim Poglavljem X. (*Pravila o odgojnim preporukama, odgojnim mjerama i o kažnjavanju maloljetnika*) ovog zakona. Kazna maloljetničkog zatvora je po svojoj svrsi, prirodi, trajanju i načinu izvršenja posebna kazna lišenja slobode.“

Članak 24.

Iza članka 42. dodaju se novi članci 42.a) i 42.b) koji glase:

„Zamjena kazne zatvora Članak 42a.

- (1) Izrečena kazna zatvora do jedne godine može se na zahtjev osuđenog zamijeniti novčanom kaznom koja se plaća u jednokratnom iznosu u roku do 30 dana.
- (2) Kazna zatvora se zamjenjuje novčanom kaznom tako što se svaki dan izrečene kazne zatvora izjednačuje s jednim dnevnim iznosom novčane kazne ili sa 100 KM ako se novčana kazna utvrđuje u određenom iznosu.
- (3) Ako se novčana kazna ne plati u roku iz stavka (1) ovog članka, sud će donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora. Ako se novčana kazna plati samo djelomično, izvršit će se kazna zatvora srazmjerno iznosu koji nije plaćen.

Kazna dugotrajnog zatvora

Članak 42b.

- (1) Za najteže oblike teških kaznenih djela učinjenih s umišljajem, može se propisati kazna dugotrajnog zatvora u trajanju od 21 do 45 godina.
- (2) Kazna dugotrajnog zatvora nikada se ne može propisati kao jedina glavna kazna za pojedino kazneno djelo.
- (3) Kazna dugotrajnog zatvora ne može se izreći počinitelju koji u vrijeme učinjenja kaznenog djela nije navršio 21 godinu života.
- (4) Kazna dugotrajnog zatvora se izriče samo na pune godine.
- (5) Ako je izrečena kazna dugotrajnog zatvora, amnestija i pomilovanje mogu se dati tek nakon izdržanih tri petine te kazne.”

Članak 25.

U članku 43. stavak (1) riječi: „kaznu zatvora od najviše šest mjeseci“ zamjenjuju se riječima „kaznu zatvora do jedne godine“.

U stavku (3) riječi: „najviše šesdeset radnih dana“ zamjenjuje se riječima: „najviše 90 radnih dana“.

Članak 26.

U članku 45. u stavku (1) riječi: „od jedne godine ili teža kazna“ zamjenjuju se riječima: „preko jedne godine ili teža kazna“.

Članak 27.

U članku 46. u stavku (3) broj „150“ zamjenjuje se brojem „500“, a broj „50.000“ zamjenjuje se brojem „100.000“.

U stavku (8) riječ „dviije“ zamjenjuje se riječju „jedne“.

Članak 28.

U članku 47. u stavku (2) riječi: „može u cijelosti ili djelomično naplatiti“ zamjenjuju se riječju „plati“.

U stavku (3) riječ „pedeset“ zamjenjuje se brojem „100“, a riječi: „ali zatvor u tom slučaju ne može biti duži od jedne godine“, zamjenjuju se riječima: „s tim što ne može prekoračiti propisanu kaznu za to djelo“.

Članak 29.

U članku 48. u stavku (1) riječi: „kaznene odgovornosti“ zamjenjuju se riječju „krivnje“.

Članak 30.

U članku 49. točka b) riječ „i“ briše se.

Članak 31.

U članku 50. u stavku (1) u točki g) broj „150“ zamjenjuje se brojem „500“.

Članak 32.

U članku 53. stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Ako je počinitelj jednom radnjom ili s više radnji učinio više kaznenih djela za koja mu se istovremno sudi, sud će najprije utvrditi kazne za svako od tih kaznenih djela, pa će za sva kaznena djela izreći jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora, jedinstvenu kaznu zatvora ili jedinstvenu novčanu kaznu.“

U stavku (2) točka a) mijenja se i glasi:

„a) ako je za kaznena djela u stjecaju sud utvrdio kazne dugotrajnog zatvora ili dugotrajnog zatvora i zatvora, jedinstvena kazna dugotrajnog zatvora mora biti veća od svake pojedine utvrđene kazne, ali ne smije preći 45 godina;“.

Iza točke b) dodaje se nova točka c) koja glasi:

„c) ako je za dva ili više kaznenih djela učinjenih u stjecaju utvrdio kazne zatvora u trajanju dužem od deset godina, sud može izreći jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora koja ne smije dosegnuti zbir pojedinačnih kazni zatvora;“.

Dosadašnje točke c) i d) postaju točke d) i e).

Članak 33.

U članku 55. stavak (3) briše se.

Članak 34.

U članku 56. u stavku (2) broj „50“ zamjenjuje se brojem „100“.

Članak 35.

U članku 59. u stavku (2) riječi: „kaznene odgovornosti“ zamjenjuju se riječju „krivnje“.

Stavak (4) briše se.

Dosadašnji stavci (5), (6) i (7) postaju stavci (4), (5) i (6).

Članak 36.

U članku 71. stavak (1) riječi: „u stanju bitno smanjene ubrojivosti, odnosno smanjene ubrojivosti“ zamjenjuju se riječima: „u stanju bitno smanjene ili smanjene ubrojivosti“.

Stavak (4) briše se.

Članak 37.

U članku 72. stavak (3) briše se.

Članak 38.

U članku 73. stavak (1) riječi: „kazneno djelo vezano za imovinu koja mu je bila povjerena ili kojoj je imao pristup zahvaljujući svom pozivu, djelatnosti ili dužnosti“ zamjenjuju se riječima: „kazneno djelo vezano uz svoj poziv, djelatnost ili dužnost“, a riječi „novo kazneno djelo zlouporabom svog poziva, djelatnosti ili dužnosti vezano za imovinu koja mu je povjerena ili kojoj ima pristup“ zamjenjuju se riječima: „novo kazneno djelo vezano uz svoj poziv, djelatnost ili dužnost“.

Članak 39.

U članku 74. stavak (1) riječ „apsolutno“ briše se.

Stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Zakonom se može propisati obvezno oduzimanje predmeta.“

Članak 40.

U članku 95. riječi: „kazneno odgovoran“ brišu se, a riječi: „visokog stupnja kaznene odgovornosti“ zamjenjuju se riječima: „stupnja krivnje“.

Članak 41.

U članku 110. stavak (3) briše se.

Članak 42.

Iza članka 110. dodaje se novi članak 110a. koji glasi:

„Prošireno oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom

Članak 110.a)

(1) Sud može tijekom kaznenog postupka oduzeti imovinsku korist za koju postoje opravdani razlozi da se vjeruje da je pribavljena kaznenim djelom.

(2) Osumnjičeni, odnosno optuženi, vlasnik ili uživatelj može u posebnom sudskom postupku dokazivati da je oduzeta imovina pribavljena zakonito.“

Članak 43.

U članku 114. stavak (1), iza točke b) dodaje se nova točka c) koja glasi:

„c) oduzimanje dozvola ili odobrenja koja se izdaju odlukom tijela vlasti ili statusa koji se priznaje odlukom tijela vlasti;“.

Dosadašnja točka c) postaje točka d).

U stavku (2) točka c) mijenja se i glasi:

„zabrana stjecanja dozvola ili odobrenja koja se izdaju odlukom tijela vlasti ili statusa koji se priznaje odlukom tijela vlasti.“.

Članak 44.

Članak 121. mijenja se i glasi:

„Brisanje osude

Članak 121.

(1) Pod uvjetom da počinitelj kaznenog djela nije ponovno osuđen zbog novog kaznenog djela osuda se briše po sili zakona kada proteknu sljedeći rokovi:

a) osuda kojom je počinitelj oslobođen od kazne briše se iz kaznene evidencije ako osuđeni u roku od jedne godine od dana pravomoćnosti presude ne učini novo kazneno djelo,

b) uvjetna osuda se briše iz kaznene evidencije po proteku roka od jedne godine od dana prestanka vremena provjeravanja, ako za to vrijeme osuđeni ne učini novo kazneno djelo,

c) osuda na novčanu kaznu i na kaznu zatvora do jedne godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od tri godine, od dana izvršene, zastarjele ili oprostene kazne, ako za to vrijeme osuđeni ne učini novo kazneno djelo,

d) osuda na kaznu zatvora preko jedne do tri godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od pet godina od dana izvršene, zastarjele ili oprostene kazne, ako za to vrijeme osuđeni ne učini novo kazneno djelo,

e) osuda na kaznu zatvora preko tri do pet godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od deset godina od dana izvršene, zastarjele ili oprostene kazne, ako za to vrijeme osuđeni ne učini novo kazneno djelo,

f) osuda na kaznu zatvora preko pet do deset godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od 15 godina od dana izvršene, zastarjele ili oprostene kazne, ako za to vrijeme osuđeni ne učini novo kazneno djelo.

(2) Sud može na molbu osuđenog odrediti da se briše iz kaznene evidencije osuda na kaznu zatvora preko deset godina, ako je protekao rok od 20 godina od dana izdržane, zastarjele ili oprostene kazne, a u tom vremenu osuđeni nije učinio novo kazneno djelo.

(3) Prilikom odlučivanja o brisanju osude sud će voditi računa o vladanju osuđenog poslije izdržane kazne, o prirodi kaznenog djela i o drugim okolnostima koje mogu biti od značaja za ocjenu opravdanosti brisanja osude.

(4) Osuda na kaznu dugotrajnog zatvora se ne briše.

(5) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje kazneni postupak zbog novog kaznenog djela.

(6) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje primjena mjera sigurnosti niti dok oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom nije potpuno izvršeno.

(7) Brisanjem osude iz kaznene evidencije pod uvjetima iz stavka (1) do (3) počinitelj kaznenog djela smatra se neosuđivanim.“

Članak 45.

Iza članka 121. dodaje se novi članak 121.a) koji glasi:

„Podaci iz kaznene evidencije Članak 121a.

- (1) Podaci iz kaznene evidencije nisu javni podaci.
- (2) Građanin ima pravo tražiti i dobiti podatke iz kaznene evidencije za sebe ako su mu ti podaci potrebni radi ostvarivanja prava ili interesa.
- (3) Zamjena izrečene novčane kazne radom za opće dobro na slobodi ili kaznom zatvora, kao i zamjena izrečene kazne zatvora radom za opće dobro na slobodi ili novčanom kaznom, upisuju se u kaznenu evidenciju.“

Članak 46.

U nazivu članka 123. riječ „kaznenom“ briše se.

U stavku (3) riječi: „pod uvjetima članka 12.“ zamjenjuju se riječima: „pod uvjetima članka 9.“

Članak 47.

U članku 125. stavak (1) riječi: „nije kazneno odgovoran“ zamjenjuju se riječima: „nije kriv“.

U stavku (2) riječi: „kaznenu odgovornost“ zamjenjuju se riječju „krivnju“.

Članak 48.

U članku 126. u stavku (1) riječ „kazneno“ ispred riječi „odgovorna“ briše se.

U stavku (2) i stavku (3) riječ „kaznena“ ispred riječi „odgovornost“ brišu se.

Članak 49.

U nazivu članka 128. riječ „kazneno“ i u tekstu članka riječ „kazneno“ ispred riječi „odgovorna“ brišu se.

Članak 50.

U članku 129. u stavku (2) riječ „kazneno“ ispred riječi „odgovorna“ briše se.

Članak 51.

U članku 132. dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Ako se novčana kazna ne plati u roku koji je utvrđen presudom, bez odlaganja će se provesti postupak prinudne naplate.“

Članak 52.

U članku 137. u točki b) riječ „gospodarske“ briše se.

Članak 53.

U članku 138. u stavku (1) riječi: „ili kakva korist gospodarstvu“ zamjenjuju se riječima: „ili da se zaštite ili promiču društvene vrijednosti“.

Članak 54.

U nazivu članka 139. riječ „gospodarske“ briše se.

U stavku (1) riječi: „Mjerom sigurnosti zabrane obavljanja određene gospodarske djelatnosti“ zamjenjuju se riječima: „Mjerom sigurnosti zabrane obavljanja određene djelatnosti“, a riječi: „ili drugim gospodarskim poslom“ zamjenjuju se riječima: „ili drugim poslom odnosno djelatnostima“.

U stavku (2) riječi: „bavljenje određenom gospodarskom djelatnošću“ zamjenjuju se riječima: „bavljenje određenom djelatnošću“, a riječi: „štetno za gospodarsko ili financijsko poslovanje drugih pravnih osoba“ zamjenjuju se riječima: „štetno za privredno ili financijsko poslovanje drugih osoba“.

Članak 55.

U nazivu članka 142. i u stavku (1) riječ „kaznenog“ briše se.

U stavku (3), točka b) riječ „gospodarske“ briše se.

Članak 56.

U članku 143. riječ „kazneno“ briše se.

Članak 57.

Iza članka 145. dodaju se novi članci 145.a) i 145.b) koji glase:

„Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti

Članak 145.a)

(1) Tko javno izaziva ili raspiruje nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima, kao i drugima koji žive ili borave u Bosni i Hercegovini, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka (1) ovog članka učini zlouporabom svog položaja ili ovlaštenja, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ako je usljed djela iz stavka (1) i (2) došlo do nereda, nasilja ili drugih teških posljedica za zajednički život konstitutivnih naroda i ostalih, kao i drugih koji žive ili borave u Bosni i Hercegovini, počinitelj će se kaznit kaznom zatvora najmanje tri godine.

Oštećenje ili rušenje vjerskih objekata

Članak 145.b)

Tko oštetiti, učini neupotrebljivim ili srušiti vjerski objekt, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.“

Član 58.

Iza članka 147. dodaje se novi članak 147.a) koji glasi:

„Neovlašteno prisluškivanje i zvučno ili optičko snimanje

Članak 147.a)

(1) Službena ili odgovorna osoba u institucijama Bosne i Hercegovine koja putem posebnih naprava, bez odobrenja prisluškuje ili zvučno snimi razgovor ili izjavu koja mu nije namijenjena ili omogući nepozvanoj osobi da se upozna s razgovorom ili izjavom koja je neovlašteno prisluškivana ili zvučno snimljena, ili koja neovlašteno prisluškuje ili snimi tuđe poruke u računalnom sustavu,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka (1) ovog članka kaznit će se službena ili odgovorna osoba u institucijama Bosne i Hercegovine koja fotografski, filmski ili na drugi način snimi drugu osobu bez njenog pristanka u njenim prostorijama ili koja takav snimak izravno prenese trećim osobama ili im takav snimak pokaže ili na drugi način omogući da se s njim izravno upoznaju.“

Članak 59.

U članku 148. riječi: „zlouporabi svoj položaj ili ovlasti i“ zamjenjuju se riječima: „zlouprabom svog položaja ili ovlasti“, a riječ „jedne“ zamjenjuje se riječju „tri“.

Članak 60.

Iza članka 149. dodaje se novi članak 149.a) koji glasi:

„Nezakonito uskraćivanje identifikacijskih dokumenata

Članak 149.a)

Tko s ciljem ograničavanja slobode kretanja ili ispoljavanja vlasti nad drugom osobom nezakonito uskrati drugom njegovu osobnu ili putnu ispravu,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.“

Članak 61.

U članku 151. u stavku (1) riječi: „ili kaznom zatvora do jedne godine“ zamjenjuju se riječima: „i kaznom zatvora do tri godine“.

Članak 62.

U članku 152. iza riječi „Hercegovini“ i zarez dodaju se riječi: „ponovno glasa“, iza riječi „imenom“ dodaje se zarez, a riječi: „ili pokuša da ponovno glasa iako je već glasao, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine“ zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina“.

Članak 63.

U članku 154. iza riječi „objavi“ dodaju se riječi: „kao konačan“.

Članak 64.

U članku 162.a) u stavku (2) riječi: „bilo kako“ zamjenjuju se riječima: „na bilo koji način“.

Članak 65.

U članku 164. stavak (3) riječi „iz st. (1) i (2)“ zamjenjuju se riječima „iz stavka (1) i (2)“.

U stavku (4) riječi „iz st. (1) i (3)“ zamjenjuju se riječima „iz stavka (1) i (3)“.

U stavku (5) riječi „iz st. (1), (2) i (3)“ zamjenjuju se riječima „iz stavka (1), (2) i (3)“.

U stavku (6) riječi „iz st. (1) i (4)“ zamjenjuju se riječima „iz stavka (1) i (4)“.

U stavku (8) riječi „Odredbe st.“ zamjenjuju se riječima „Odredbe stavka“.

Članak 66.

U članku 170. riječi: „od jedne do deset godina“ zamjenjuju se riječima: „najmanje tri godine“.

Članak 67.

U članku 172. stavak (2), točka e) riječi: „od strane optuženika ili pod nadzorom optuženika“ zamjenjuju se riječima: „od strane počinitelja ili pod nadzorom počinitelja“.

Članak 68.

Naziv člana 180. mijenja se i glasi: „**Individualna i komandna odgovornost**“.

U stavku (1) u prvoj rečenici riječ „pokrene“ briše se, a riječi: „individualno je odgovorna“ zamjenjuju se riječima: „kriva je“, riječi: „bilo kojeg okrivljenog“ zamjenjuju se riječima: „bilo koje osobe“, a riječi: „kaznene odgovornosti“ zamjenjuju se riječju „krivnje“.

U stavu (2) i (3) riječi: „kaznene odgovornosti“ zamjenjuju se riječju „krivnje“.

Članak 69.

U članku 185. stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Tko kršeći pravila međunarodnog prava kupi, proda, preda drugoj osobi ili posreduje u kupovini, prodaji ili predaji osoba koje nisu navršile 18 godina života radi usvajanja, odstranjivanja dijelova ljudskog tijela, iskorištavanja radom ili u druge protupravne svrhe, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.“

Članak 70.

Članak 186. mijenja se i glasi:

„Trgovina ljudima Članak 186.

(1) Tko uporabom sile ili prijetnjom uporabe sile ili drugim oblicima prinude, otmicom, prevarom ili obmanom, zlouporabom vlasti ili utjecaja ili položaja bespomoćnosti ili davanjem ili primanjem isplata ili drugih koristi kako bi se postigla privola osobe koja ima kontrolu nad drugom osobom, vrbuje, preveze, preda, sakrije ili primi osobu, u svrhu iskorištavanja prostitucije druge osobe ili drugih oblika seksualnog iskorištavanja, prisilnog rada ili usluga, ropstva ili njemu sličnog odnosa, služenja, odstranjivanja dijelova ljudskog tijela ili drugog iskorištavanja,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Tko vrbuje, navodi, preveze, preda, sakrije ili primi osobe koje nisu navršile 18 godina života, radi iskorištavanja iz stavka (1) ovog članka,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(3) Ako je kazneno djelo iz stavka (1) i (2) ovog članka izvršeno od strane službene osobe prilikom obavljanja službene dužnosti,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina.

(4) Tko krivotvori, pribavi ili izda putnu ili osobnu ispravu ili koristi, zadržava, oduzima, mijenja, oštećuje, uništava putnu ili osobnu ispravu druge osobe u svrhu omogućavanja trgovine ljudima,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(5) Tko organizira ili bilo kako rukovodi grupom ljudi radi činjenja kaznenog djela iz stavka (1) ili (2) ovog članka,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(6) Tko koristi usluge žrtve trgovine ljudima,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(7) Ako je izvršenjem kaznenog djela iz stavka (1) i (2) prouzrokovano teško narušenje zdravlja, teška tjelesna povreda ili smrt osoba iz stavka (1) i (2),

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(8) Predmeti i prijevozna sredstva upotrijebljena za izvršenje djela, oduzet će se, a objekti koji su korišteni u svrhu trgovine ljudima, mogu se privremeno ili trajno zatvoriti.

(9) Bez utjecaja je na postojanje kaznenog djela trgovine ljudima okolnost da li je osoba koja je žrtva trgovine ljudima pristala na iskorištavanje.“

Članak 71.

U članku 187. u stavku (2) riječi: „šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima: „jedne do deset godina“.

Stavak (3) briše se.

Dosadašnji stavak (4) postaje stavak (3).

Članak 72.

Članak 188. briše se.

Članak 73.

Članak 189. mijenja se i glasi:

„Krijumčarenje osoba

Članak 189.

(1) Tko u namjeri pribavljanja za sebe ili drugoga kakve koristi, nedozvoljeno prevede ili omogući prevođenje jednog ili više migranata ili drugih osoba preko državne granice ili tko u tu svrhu sačini, nabavi ili posjeduje lažne putne ili osobne isprave,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Tko vrbuje, preveze, sakrije, pruži zaštitu ili na drugi način omogući boravak krijumčarenih osoba u Bosni i Hercegovini,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je djelo iz stavka (1) i (2) ovog članka učinjeno u sastavu organizirane grupe ili grupe za organizirani kriminal, zlouporabom službenog položaja ili na način kojim se ugrožava život, zdravlje ili sigurnost krijumčarenih osoba ili je prema njima postupano u svrhu iskorištavanja ili na drugi nečovječan ili ponižavajući način,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(4) Kaznom iz stavka (3) ovog članka kaznit će se i tko djelo iz stavka (1) i (2) učini prema osobi koja nije navršila 18 godina života.

(5) Ako je usljed djela iz stavka (1) i (2) ovog članka nastupila smrt jedne ili više krijumčarenih osoba,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

(6) Predmeti ili prijevozna sredstva upotrijebljena za izvršenje djela, oduzet će se.“

Članak 74.

Iza članka 189. dodaje se novi članak 189.a) koji glasi:

„Organiziranje grupe ili udruge za činjenje kaznenih djela trgovine ljudima i krijumčarenje migranata

Članak 189.a)

(1) Tko organizira grupu ili drugu udruhu za vršenje kaznenih djela iz članka 186. (*Trgovina ljudima*) i 189. (*Krijumčarenje osoba*) ovog zakona,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Tko postane pripadnik grupe ili druge udruge iz stavka (1) ovog članka ili na drugi način pomaže grupu ili udruhu,
kaznit će se kaznom zatvora najmanje jednu godinu.

(3) Na organizatora ili rukovodioca organizirane grupe ili druge udruge u sastavu kojih su djela iz stavka (1) ovog članka učinjena i njihove pripadnike, primjenjuju se odredbe iz članka 250. (*Organizirani kriminal*) ovog zakona.“

Članak 75.

U članku 190. riječi: „bilo iz kojeg“ zamjenjuju se riječima: „iz bilo kojeg“, a riječi: „bilo na kojoj“ zamjenjuju se riječima: „na bilo kojoj“.

Članak 76.

U članku 191. u stavku (1) iza riječi „primora“ dodaju se riječi: „Bosnu i Hercegovinu“ i zarez, iza riječi „neku“ dodaje se riječ „drugu“, a riječi: „od jedne do deset godina“ zamjenjuju se riječima: „najmanje tri godine“.

Članak 77.

U članku 192. u stavku (1) riječi: „od jedne do deset godina“ zamjenjuju se riječima: „najmanje tri godine“.

Članak 78.

U članku 193. u stavku (1) riječi: „od jedne do deset godina“ zamjenjuju se riječima: „najmanje tri godine“.

Iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi:

„(6) Oružje, vojna oprema, proizvodi dvojne uporabe, kao i sredstva za njihov prijevoz ili rasturanje, oduzet će se.“

Članak 79.

U članku 193.a) stavak (1) riječi: „izrađuje ili usavršava, proizvodi, nabavlja, gomila ili skladišti“ zamjenjuju se riječima: „izradi ili usavrši, proizvede, nabavi, gomila ili uskladišti“, a riječi: „ili posredno prenosi drugome“ riječima: „ili posredno prenese drugome“.

Iza stavka (6) dodaje se novi stavak (7) koji glasi:

„(7) Kemijsko ili biološko oružje, kakvo drugo sredstvo borbe zabranjeno pravilima međunarodnog prava te sredstva za kontrolu nereda iz ovog članka, kao i sredstva za njihov prijevoz ili rasturanje, oduzet će se.“

Članak 80.

U članku 193.b) u stavku (1) skraćena „CWC“ koja se ponavlja dva puta zamjenjuje se riječju „Konvencije“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Kemikalije iz ovog članka oduzet će se.“

Član 81.

Naziv člana 193.c) mijenja se i glasi: „Aktivnosti protivne režimima propisanim Zakonom o implementaciji Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovom uništavanju“.

U stavcima (1), (2) i (3) skraćena ”CWC“ zamjenjuje se riječju ”Konvencije“.

U stavku (3) riječ „skladišti“ zamjenjuje se riječju „uskladišti“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Kemikalije iz stavka (3) oduzet će se.“

Članak 82.

Članak 194. mijenja se i glasi:

„Neovlašteno pribavljanje i raspolaganje nuklearnim materijalom

Članak 194.

(1) Tko nuklearni ili drugi radioaktivni materijal ili uređaj neovlašteno pribavi, primi, preda drugome ili mu omogući da dođe u posjed ili posjeduje, koristi, prenese, preradi, odloži, uskladišti ili rasprostrani,

kaznit će se kaznom zatvora do pet godina.

(2) Tko nuklearni ili drugi radioaktivni materijal ili uređaj pribavi krađom, prijevarom, silom, prijetnjom ili bilo kojim drugim načinom zastrašivanja,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Tko kaznenim djelom iz stavka (1) i (2) ovog članka izazove opasnost za život ili zdravlje ljudi ili opasnost za imovinu ili okoliš velikih razmjera,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(4) Ako je usljed kaznenog djela iz stavka (1), (2) i (3) ovog članka nastupila smrt jedne ili više osoba ili šteta po imovinu ili okoliš velikih razmjera,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

(5) Tko kazneno djelo iz stavka (1) i (3) učini iz nehata,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(6) Tko kazneno djelo iz stavka (4) učini iz nehata,

kaznit će se kaznom zatvora do deset godina.

(7) Tko s ciljem da primora neku državu ili međunarodnu organizaciju ili fizičku ili pravnu osobu da nešto učini ili ne učini, prijeti uporabom nuklearnog materijala radi ugrožavanja života ljudi ili imovine velikih razmjera,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(8) Nuklearni ili drugi radioaktivni materijal ili uređaj iz ovog članka te sredstva za njihov prijevoz, oduzet će se.“

Članak 83.

Iza članka 194. dodaje se novi članak 194.a) koji glasi:

„Ugrožavanje nuklearnog objekta Članak 194.a)

(1) Tko učini djelo usmjereno na ometanje rada nuklearnog objekta ili koristi ili ošteti nuklearni objekt na način koji prouzroči opasnost od ispuštanja nuklearnog ili drugog radioaktivnog materijala,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Tko kaznenim djelom iz stavka (1) ovog članka izazove opasnost za život ili zdravlje ljudi ili opasnost za imovinu ili okoliš velikih razmjera,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje jednu godinu.

(3) Tko učini kazneno djelo iz stavka (1) i (2) ovog članka iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(4) Ako je zbog kaznenog djela iz stavka (1) i (2) ovog članka nastupila smrt jedne ili više osoba ili šteta po imovinu ili okoliš velikih razmjera,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

(5) Tko učini kazneno djelo iz stavka (4) ovog članka iz nehata,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(6) Prijetnja učinjenjem kojeg djela iz stavka (1) i (2) ovog članka,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.“

Članak 84.

U članku 195. u stavku (1) riječi: „od jedne do deset godina“ zamjenjuju se riječima: „najmanje tri godine“.

U stavku (2) riječi: „tri godine“ zamjenjuju se riječima: „pet godina“.

U stavku (3) riječi: „šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima: „jedne do deset godina“.

Članak 85.

Naziv članka 197. mijenja se i glasi: „Otmica zrakoplova ili broda ili zauzimanje fiksne platforme“.

U stavku (1) iza riječi „vrste“ dodaju se riječi: „ili fiksnom platformom“.

U stavku (2) iza riječi „objekta“ dodaju se riječi: „ili fiksne platforme“.

Članak 86.

U nazivu članka 198. iza riječi „plovidbe“ dodaju se riječi: „ili fiksnih platformi“.

U stavku (1) riječi: „daje lažne obavijesti u svezi letom zrakoplova“ zamjenjuju se riječima: „daje obavijesti za koje mu je poznato da su lažne“.

U stavku (2) riječ „zaposlenoj“ briše se.

Stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Kaznom iz stavka (1) ovog članka kaznit će se tko izvrši nasilje prema osobi na brodu ili plutajućem objektu ili fiksnoj platformi, uništi brod ili plutajući objekt ili fiksnu platformu ili

prouzrokuje štetu brodu, plutajućem objektu ili njihovom teretu ili fiksnoj platformi, unese ili prouzrokuje unošenje na brod ili plutajući objekt ili fiksnu platformu, bilo kojim sredstvima, eksplozivne ili druge naprave ili supstance prikladne da unište ili oštete brod, plutajući objekt ili njihov teret ili fiksnu platformu, uništi ili ošteti maritimne navigacijske uređaje ili ometa njihov rad, daje obavijesti za koje mu je poznato da su lažne, ili učini drugo nasilje ugrožavajući sigurnu navigaciju ili sigurnost plovidbe broda ili sigurnost plutajućeg objekta ili fiksne platforme.“

U stavku (5) i (7) iza riječi „objektu“ dodaju se riječi: „ili fiksnoj platformi“.

Članak 87.

U članku 201. u stavku (1) riječi: „tri godine“ zamjenjuju se riječima: „pet godina“.

U stavku (2) riječ „pet“ zamjenjuje se riječju „osam“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Tko nabavi ili pripremi sredstvo ili ukloni prepreku ili poduzme neku drugu radnju kojom stvori uvjete za učinjenje kaznenog djela iz stavka (1) ovog članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.“

U dosadašnjem stavku (4) koji postaje stavak (5) riječ „namjernih“ briše se.

Članak 88.

Članak 202. mijenja se i glasi:

„Financiranje terorističkih aktivnosti

Članak 202.

(1) Tko na bilo koji način, neposredno ili posredno, dā ili prikupi sredstva s ciljem da se upotrijebe ili znajući da će se upotrijebiti, u cjelosti ili djelomično, za učinjenje:

a) kaznenog djela iz članka: 191. (*Uzimanje talaca*), 192. (*Ugrožavanje osoba pod međunarodnopravnom zaštitom*), 194. (*Neovlašteno pribavljanje ili raspolaganje nuklearnim materijalom*), 194.a (*Ugrožavanje nuklearnog objekta*), 196. (*Piratstvo*), 197. (*Otmica zrakoplova ili broda ili zauzimanje fiksne platforme*), 198. (*Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe ili fiksni platformi*), 199. (*Uništenje i uklanjanje znakova koji služe sigurnosti zračnog prometa*), 200. (*Zlouporaba telekomunikacijskih znakova*), 201. (*Terorizam*), 202.a (*Javno poticanje na terorističke aktivnosti*), 202.b (*Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti*), 202.c (*Obuka za vršenje terorističkih aktivnosti*) ovog zakona;

b) za svako drugo kazneno djelo koje može prouzrokovati smrt ili težu tjelesnu povredu civilne osobe ili osobe koja aktivno ne učestvuje u neprijateljstvima u oružanom sukobu, kada je svrha takvog djela, po njegovoj prirodi ili kontekstu, zastrašivanje stanovništva ili prisiljavanje tijela vlasti Bosne i Hercegovine ili drugih vlasti ili međunarodne organizacije da što učini ili ne učini,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Prikupljena sredstva namijenjena za učinjenje ili nastala učinjenjem kaznenog djela iz stavka (1) ovog članka, oduzet će se.“

Članak 89.

Iza članka 202. dodaju se novi članci 202.a), 202.b), 202.c) i 202.d) koji glase:

„Javno poticanje na terorističke aktivnosti Članak 202.a)

Tko javno, putem sredstva informiranja, distribuira ili na bilo koji drugi način uputi poruku javnosti, koja za cilj ima poticanje drugog na učinjenje kaznenog djela iz članka: 191. (*Uzimanje talaca*), 192. (*Ugrožavanje osoba pod međunarodnopravnom zaštitom*) 194. (*Neovlašteno pribavljanje ili raspolaganje nuklearnim materijalom*), 194.a) (*Ugrožavanje nuklearnog objekta*), 196. (*Piratstvo*), 197. (*Otmica zrakoplova ili broda ili zauzimanje fiksne platforme*), 198. (*Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe ili fiksnih platformi*), 199. (*Uništenje i uklanjanje znakova koji služe sigurnosti zračnog prometa*), 200. (*Zlouporaba telekomunikacijskih znakova*), 201. (*Terorizam*), 202. (*Financiranje terorističkih aktivnosti*), 202.b) (*Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti*), 202.c) (*Obuka za vršenje terorističkih aktivnosti*), 202.d) (*Organiziranje terorističke grupe*), ovog zakona, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti Članak 202.b)

Tko vrbuje ili navodi drugoga da učini ili da učestvuje ili da pomaže u učinjenju ili da se pridruži terorističkoj grupi radi učinjenja kojeg od kaznenih djela iz članka 191. (*Uzimanje talaca*), 192. (*Ugrožavanje osoba pod međunarodnopravnom zaštitom*), 194. (*Neovlašteno pribavljanje ili raspolaganje nuklearnim materijalom*), 194.a) (*Ugrožavanje nuklearnog objekta*), 196. (*Piratstvo*), 197. (*Otmica zrakoplova ili broda ili zauzimanje fiksne platforme*), 198. (*Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe ili fiksnih platformi*), 199. (*Uništenje i uklanjanje znakova koji služe sigurnosti zračnog prometa*), 200. (*Zlouporaba telekomunikacijskih znakova*), 201. (*Terorizam*), 202. (*Financiranje terorističkih aktivnosti*) 202.a) (*Javno poticanje na terorističke aktivnosti*) ili 202.c) (*Obuka za vršenje terorističkih aktivnosti*) ovog zakona, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

Obuka za vršenje terorističkih aktivnosti Članak 202.c)

(1) Tko drugog osposobi za pravljenje ili korištenje eksploziva, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari ili eksplozivnih naprava ili podučiti o drugim konkretnim metodama, tehnikama ili vještinama, u svrhu učinjenja kojeg od kaznenih djela iz članka 191. (*Uzimanje talaca*), 192. (*Ugrožavanje osoba pod međunarodnopravnom zaštitom*), 194. (*Neovlašteno pribavljanje ili raspolaganje nuklearnim materijalom*), 194.a) (*Ugrožavanje nuklearnog objekta*), 196. (*Piratstvo*), 197. (*Otmica zrakoplova ili broda ili zauzimanje fiksne platforme*), 198. (*Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe ili fiksnih platformi*), 199. (*Uništenje i uklanjanje znakova koji služe sigurnosti zračnog prometa*), 200. (*Zlouporaba telekomunikacijskih znakova*), 201. (*Terorizam*), 202. (*Financiranje terorističkih aktivnosti*), 202.a) (*Javno poticanje na terorističke aktivnosti*) ili 202.b) (*Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti*), kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Kaznom iz stavka (1) ovog članka, kaznit će se i osoba koja da sredstva za obuku ili na bilo koji način stavi na raspolaganje prostoriju ili drugi prostor, znajući da će biti upotrijebljeni za učinjenje kaznenog djela iz stavka (1) ovog članka.

Organiziranje terorističke grupe Članak 202.d)

(1) Tko organizira terorističku grupu ili na drugi način udružuje najmanje tri osobe radi učinjenja kojeg od kaznenih djela iz članka 191. (*Uzimanje talaca*), 192. (*Ugrožavanje osoba pod međunarodnopravnom zaštitom*), 194. (*Neovlašteno pribavljanje ili raspolaganje nuklearnim materijalom*), 194.a) (*Ugrožavanje nuklearnog objekta*), 196. (*Piratstvo*), 197. (*Otmica zrakoplova ili broda ili zauzimanje fiksne platforme*), 198. (*Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe ili fiksni platformi*), 199. (*Uništenje i uklanjanje znakova koji služe sigurnosti zračnog prometa*), 200. (*Zlouporeba telekomunikacijskih znakova*), 201. (*Terorizam*), 202. (*Financiranje terorističkih aktivnosti*), 202.a) (*Javno poticanje na terorističke aktivnosti*), 202.b) (*Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti*) ili 202.c) (*Obuka za vršenje terorističkih aktivnosti*),

kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(2) Tko postane pripadnik grupe iz stavka (1) ovog članka ili na bilo koji drugi način učestvuje u aktivnostima terorističke grupe, uključujući pružanje financijske i bilo koje druge pomoći,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(3) Pripadnik grupe iz stavka (1) ovog članka koji otkrije grupu prije nego što je u njenom sastavu ili za nju učinio kazneno djelo,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine, a može se i osloboditi od kazne.“

Članak 90.

U članku 209. u stavku (1) riječi: „šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima: „jedne do osam godina“.

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Ako je počinitelj djela iz stavka (1) ovog članka istovremeno i počinitelj ili suučesnik u kaznenom djelu kojim je pribavljen novac ili imovina iz ranijeg stavka,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.“

U dosadašnjem stavku (2) koji postaje stavak (3) broj „50.000“ zamjenjuje se brojem „200.000“, a riječi: „od jedne do deset godina“ zamjenjuju se riječima: „najmanje tri godine“.

Dosadašnji stavci (3) i (4) postaju stavci (4) i (5).

U stavku (5) riječi: „iz stavka 1. do 3. ovog članka“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka (1) do (4) ovog članka“.

Članak 91.

Članak 210. mijenja se i glasi:

„Porezna utaja ili prijevarena Član 210.

(1) Tko izbjegne plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, ne pruživši zahtijevane podatke ili pruživši lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima ili o drugim činjenicama koje su od utjecaja na utvrđivanje iznosa obveza, a iznos poreza čije se plaćanje izbjegava prelazi iznos od 10.000 KM,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i tko u namjeri da ostvari pravo na povrat ili kredit temeljem neizravnih poreza propisanih poreznim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, podnese poreznu prijavu neistinitog sadržaja s iskazanim iznosom za povrat ili kredit neizravnih poreza koji prelazi 10.000 KM.

(3) Tko učini kazneno djelo iz stavka (1) ovog članka, a iznos obveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 50.000 KM, ili tko učini kazneno djelo iz stavka (2) ovog članka, a iskazani iznos povrata ili kredita neizravnih poreza prelazi iznos od 50.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Tko učini kazneno djelo iz stavka (1) ovog članka, a iznos obveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 200.000 KM ili tko učini kazneno djelo iz stavka (2) ovog članka, a iskazani iznos povrata ili kredita neizravnih poreza prelazi iznos od 200.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje tri godine.“

Članak 92.

Iza članka 210. dodaju se novi članci 210.a) i 210.b) koji glase:

„Nedopušten promet akciznih proizvoda Članak 210.a)

(1) Tko nezakonito proizvede, stavi u promet, odnosno proda ili prodaje proizvode koji nisu obilježeni kontrolnim i poreznim markicama na način propisan poreznim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Proizvodi iz stavka (1) ovog članka, oduzet će se.

Nedopušteno skladištenje robe Članak 210.b)

(1) Tko uskladišti robu na koju se plaća porez po poreznom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine u prostoriji koja nije registrirana za tu namjenu sukladno zakonu, ili tko dozvoli da se u njegovoj prostoriji uskladišti roba a prostorija nije za to registrirana, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kaznom iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i tko u prostoriji registriranoj sukladno zakonu za skladištenje robe, uskladišti robu na koju se plaća porez po poreznom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine za koju ne postoji propisana dokumentacija o porijeklu robe i plaćenom porezu.“

Članak 93.

Članak 211. mijenja se i glasi:

„Neplaćanje poreza Članak 211.

(1) Tko prijenosom ili otuđenjem imovine, gašenjem gospodarskog subjekta ili na drugi način onemogućiti naplatu prijavljenog poreza propisanog poreznim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, a iznos obveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 50.000 KM, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko učini djelo iz stavka (1) ovog članka, a iznos poreza čije se plaćanje izbjegava prelazi 100.0000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Tko učini djelo iz stavka (1) ovog članka, a iznos poreza čije se plaćanje izbjegava prelazi 200.000 KM,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(4) Ako učinilac plati obveze iz stavka (1), (2) i (3) ovog članka može se osloboditi od kazne.“

Članak 94.

U članku 214. stavak (4) mijenja se i glasi:

„(4) Roba, supstance i drugi predmeti iz stavka (1) do (3), oduzet će se.“

U stavku (5) riječ „vozila“ zamjenjuje se riječju: „prijevoznog sredstva“.

Članak 95.

U članku 217. u stavku (1), (2) i (3) iza riječi: „stranu službenu osobu“ dodaju se riječi: „ili međunarodnog službenika“, a iza riječi „korist“ i „koristi“ dodaju se riječi: „za sebe ili za drugu osobu“.

Članak 96.

U članku 218. u stavku (1), (2) i (3) iza riječi: „stranu službenu osobu“ dodaju se riječi: „ili međunarodnog službenika“.

Članak 97.

U članku 219. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Primljena nagrada ili kakva druga korist, oduzet će se.“

Članak 98.

U članku 220. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Pribavljena korist, oduzet će se.“

Članak 99.

U članku 221. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Novac, vrijednosni papiri ili druge pokretne stvari, te pribavljena korist, oduzet će se.“

Članak 100.

U članku 222. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Pribavljena imovinska korist, oduzet će se.“

Članak 101.

U članku 224. u stavku (1) riječi: „novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine“ zamjenjuju se riječima: „kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina“.

U stavku (2) riječi: „šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima: „jedne do deset godina“.

Članak 102.

U članku 228. riječ „omogućava“ zamjenjuje se riječju „omogućiti“, a riječi: „šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima: „jedne do deset godina“.

Članak 103.

Članu 231a dodaje se naziv koji glasi: „Neprijavljivanje mjesta masovne grobnice“, a u tekstu članka riječi: „masovna grobnica“ zamjenjuju se riječima: „mjesto masovne grobnice“.

Članak 104.

Iza članka 231a dodaje se novi članak 231.b) koji glasi:

**„Poricanje, umanjivanje ili odobravanje kaznenih djela holokausta, genocida i zločina protiv čovječnosti
Članak 231.b)**

- (1) Tko javno porekne, umanji ili odobrava zločin holokausta, genocida ili zločine protiv čovječnosti utvrđene od strane domaće ili međunarodne suda, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Kaznom iz stavka (1) ovog člana kaznit će se i tko distribuirao ili na drugi način učini dostupnim javnosti informacije ili pisani materijal kojim se poriče, umanjuje ili odobrava zločin holokausta, genocida ili zločine protiv čovječnosti koji je utvrđen od strane domaće ili međunarodne suda.“

Članak 105.

U članku 237. u stavku (1) riječi: „novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine“ zamjenjuju se riječima: „kaznom zatvora do tri godine“.

U stavku (2) riječi: „novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine“ zamjenjuju se riječima: „kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina“.

Članak 106.

U članku 238. iza riječi: „Ustavno suda Bosne i Hercegovine“ zarez se zamjenjuje riječju „ili“, a riječi: „ili Doma za ljudska prava“ brišu se.

Članak 107.

Naziv članka 239. mijenja se i glasi: „Neizvršenje odluke Ustavno suda Bosne i Hercegovine, Suda Bosne i Hercegovine, Doma za ljudska prava ili Evropskog suda za ljudska prava“.

U tekstu članka iza riječi: „Suda Bosne i Hercegovine“ dodaje se zarez, riječ „ili“ briše se, a iza riječi „prava“ dodaju se riječi: „ili Evropskog suda za ljudska prava“.

Članak 108.

U članku 241. u stavku (2) riječi: „od jedne do deset godina“ zamjenjuju se riječima: „najmanje tri godine“.

Članak 109.

Iza članka 241. dodaju se novi članci 241.a) i 241.b) koji glase:

„Sprječavanje službene osobe u vršenju službene radnje Članak 241.a)

(1) Tko silom ili prijetnjom da će izravno upotrijebiti silu spriječi službenu osobu u institucijama BiH u vršenju službene radnje koju je poduzela u okviru svojih ovlasti ili je na isti način prisili na obavljanje službene radnje,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka (1) ovog članka službena osoba zlostavljana ili su joj nanesene lake tjelesne povrede ili je kazneno djelo učinjeno prijetnjom upotrebe oružja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka (1) i (2) ovog članka učini prema službenoj osobi pri obavljanju poslova sigurnosti Bosne i Hercegovine, lišenja slobode počinitelja kaznenog djela ili čuvanja osobe koja je lišena slobode,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Ako je počinitelj kaznenog djela iz stavka (1) do (3) ovog članka bio izazvan protuzakornim ili grubim postupanjem službene osobe, može se osloboditi od kazne.

Napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti, otkrivanju ili lišenju slobode počinitelja kaznenih djela Članak 241.b)

(1) Tko napadne ili ozbiljno prijeti da će napasti službenu osobu u institucijama Bosne i Hercegovine ili osobu koja joj pomaže u vršenju poslova sigurnosti Bosne i Hercegovine, otkrivanju ili lišenju slobode počinitelja kaznenih djela ili čuvanja osobe koja je lišena slobode,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je kazneim djelom iz stavka (1) ovog članka službena osoba ili osoba koja joj pomaže lako tjelesno povrijeđena ili je kazneno djelo iz stavka (1) ovog članka učinjeno uz prijetnju upotrebe oružja,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz stavka (1) ovog članka službena osoba ili osoba koja joj pomaže teško tjelesno ozlijeđena,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Ako je počinitelj kaznenog djela iz stavka (1) do (3) ovog članka bio izazvan nezakonitim ili grubim postupanjem službene osobe ili osobe koja joj pomaže, može se osloboditi od kazne.“

Članak 110.

U članku 249. u stavku (1) riječi: „za koja se može izreći kazna zatvora tri godine ili teža kazna“ i zarez brišu se, a riječi: „šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima: „jedne do deset godina“.

U stavku (2) riječ „jedne“ zamjenjuje se riječju „tri“.

Članak 111.

U članku 250. u stavku (1), (2), (3), (4) i (5) riječi: „zločinačka organizacija“ u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „grupa za organizirani kriminal“ u odgovarajućem padežu.

U stavku (2) riječi: „tri godine“ zamjenjuje se riječima „pet godina“.

U stavku (5) riječi: „zločinačku organizaciju“ na kraju stavka zamjenjuju se riječima: „tu grupu“.

Članak 112.

Zadužuje se Ustavno-pravno povjerenstvo Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i Ustavno-pravno povjerenstvo Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH da utvrde prečišćeni tekst Kaznenog zakona BiH u roku od 60 dana od dana objave ovog Zakona u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

Članak 113.

Nadležni organi Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine uskladit će svoje kaznene zakone s ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 114.

Ovaj zakon stupa na snagu 90 dana od dana objave u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

PS BiH broj: _____

_____ 2009. godine

Sarajevo

*Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH*

*Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH*

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

I. USTAVNO-PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavno-pravni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u članku III. 1. g), Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine provedba međunarodnih i međuentitetskih kazneno-pravnih propisa uključujući i odnose s Interpolom, i u članku IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provedbu odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine Bosne i Hercegovine po Ustavu.

Ustavno-pravni temelj za donošenje ovog Zakona je utvrđen prilikom njegovog prvog usvajanja i ovaj Zakon je do sada više puta mijenjan.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Materijalno kazneno zakonodavstvo je u najvećem broju zemalja, a time i u BiH, regulirano *kaznenim zakonikom* koji predstavlja sustavni i najznačajniji zakonodavni akt u kojem je u osnovi, cjelovito i sustavno obuhvaćena i regulirana jedna cijela grana prava. Načelo da se kaznena djela i kaznene sankcije mogu statuirati samo zakonom ušlo je u katalog temeljnih ljudskih prava i predstavlja garanciju od samovolje nosilaca političke vlasti, sudova i drugih pravosudnih tijela. Prvoga ožujka 2003. godine stupio je na snagu Kazneni zakon Bosne i Hercegovine. Stupanjem na snagu ovog i Zakona o kaznenom postupku, nastaje nova etapa u razvitku kaznenog prava i zakonodavstva u BiH, ne samo zbog nove i specifične koncepcije legislativnog uređenja kazneno-pravne materije, već i zbog nekih veoma značajnih izmjena u odnosu na prethodno kazneno zakonodavstvo.

Kaznenim zakonom BiH od 2003. godine, Bosna i Hercegovina ima moderno zakonodavstvo koje pokušava da spoji najbolje iz tradicije domaćeg pravnog sustava s ekspertizom stručnjaka za oblast kaznenog prava. Međutim, iako se radi o relativno novom propisu, ipak pojedina rješenja ovog zakona koja nisu usklađena s međunarodnim standardima.

Razvoj uspješnog i efikasnog sustava kaznenog pravosuđa koji je sposoban da se bori s ozbiljnim kriminalitetom, a u isto vrijeme da osigura poštivanje vladavine prava i zaštitu ljudskih prava, je stalan izazov sa kojim se suočavamo. Upravo zato, na donošenje ovih izmjena Kaznenog zakona BiH, utjecalo je više značajnih faktora. Treba prvenstveno naglasiti velike društvene promjene. Nadalje, na izmjene i oblikovanje kaznenog zakonodavstva u značajnoj mjeri utječe i potreba njegovog usuglašavanja s tendencijama vladajućim u suvremenoj kazneno-pravnoj teoriji i zakonodavstvu.

Razumije se da Bosna i Hercegovina samostalno uređuje svoje kazneno zakonodavstvo, ali se pri tome treba imati u vidu da se ona mora pridržavati određenih načela međunarodnog kaznenog prava, pogotovo što je BiH, u svoje kazneno zakonodavstvo i izričito ugradila norme prema kojima je i međunarodno pravo izvor prava na kažnjavanje, a u čl. 2/II Ustava posebno istakla prioritet tih normi nad svim ostalim zakonima. Dakle, ove izmjene predstavljaju izraz općeg procesa harmonizacije koji predstavlja opću tendenciju koja karakteriše kazneno-pravne reforme.

Pored toga, valja imati u vidu da živimo u vremenu kada socijalne i ekonomske promjene, slobodan protok kapitala i radne snage, uklanjaju (kazneno-pravne) granice među državama. Organizirani i sofisticirani kriminalci iz kojega često stoje izuzetno moćna i organizirana međunarodne kriminalne udruge, velika mobilnost mnogih i veoma opasnih vidova kriminala, njegova modernizacija i visoko razvijena organizacija i sofisticirana tehnika vršenja, prodor kriminala u sve strukture, predstavljaju pojave koje zahtijevaju od država, a time i Bosne i Hercegovine jedinstvene i koordinirane odgovore, bez nacionalnih ili bilo kakvih drugih ograničenja i uslovljavanja. Radi se o međunarodnim pravnim standardima koji su u ovoj pravnoj oblasti utvrđeni najvažnijim međunarodnim pravnim aktima.

Dakle, ovim izmjenama nastoji se Kazneni zakon BiH, prilagoditi potrebama i zahtjevima novog vremena, tako što se uvode neka nova rješenja koja predstavljaju usuglašavanje s pravnim

standardima koji su, kako je već rečeno, utvrđeni u najznačajnijim međunarodnim pravnim aktima.

Timu za praćenje i ocjenu primjene kaznenih zakona, kao nadležno tijelo Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, je od 2003. godine prikupljao podatke iz prakse, pratio i analizirao primjenu KZ BiH, te je ovim izmjenama pokušao otkloniti nedostatke, kao i ugraditi rješenja za koja postoji obveza iz međunarodnih pravnih akata.

Kako predložene izmjene uvode neke novine, cijeni se potrebnim da se iste teoretski objasne, ili da se naglasi njihova kriminalnopolitička namjena ili svrhe, dok kod velikog broja izmjena radi se samo o logičnom načinu preciziranja odredaba kod kojih je uočen nedostatak, pa nema razloga za objašnjenja ili obrazlaganja.

Dakle, kako je već naglašeno, posebna pažnja je posvećena objašnjenjima onih ustanova ili rješenja koja su sasvim nova ili koja predstavljaju izmijenjena ili modifikovana dosadašnja rješenja.

Člankom 1. Prijedloga učinjene su izmjene u stavku 3, 7. i 8. koje predstavljaju usuglašavanje s UN Konvencijom protiv transnacionalnog kriminala. Stavci 18, 19. i 20. predstavljaju jasnije i adekvatnije pojašnjenje. Stavci 21, 31, 32, 33, 34, 35, 36, pojašnjavaju pojmove iz članka 194, 194.a), 197, 201.a), 202.a), 202.b), 202.c), 202.d). Ove tzv. *zakonske definicije* imaju zadatak da se definiranjem izraza i pojmova koji se koriste u odredbama olakša tumačenje i primjena zakona. Međutim, valja imati u vidu da je krajnja i temeljna svrha ovih odredaba obezbjeđivanje pravilne primjene zakona u slučajevima kada bi upotrijebljeni pojmovi mogli izazvati dileme glede njihovog značenja, odnosno dovesti do različitog tumačenja i arbitrnosti u primjeni zakona. Kao takve, ove odredbe su *interpretativnog karaktera* kojima sam zakon tumači pojedine pojmove koje upotrebljava u odredbama općeg ili posebnog dijela, koje su obvezujućeg karaktera i ove definicije važe samo za Kazneni zakon Bosne i Hercegovine.

Člankom 2. Prijedloga uvodi se **Načelo krivnje**, što predstavlja usuglašavanje sa promjenama u europskim državama koje poznaju koncept krivnje u materijalnom kaznenom zakonodavstvu i usklađivanje s procesnim zakonodavstvom.

Člankom 3. Prijedloga – S obzirom da se radi o rukovodećim odredbama za odabir vrste i mjere kazne i drugih kazneno-pravnih sankcija naglašena je zaštita društva i žrtve kaznenog djela.

Članci 4. do 9. Prijedloga- predloženim izmjenama se samo na logičan način vrši pozicioniranje postojećih odredaba.

Člankom 10. Prijedloga uvodi se Beznačajno djelo kao potreba koja se pokazala u praksi.

Članak 11. Prijedloga: U pozitivnim odredbama ovog Zakona nije eksplicitno propisano šta se može smatrati dejstvom sile ili prijetnje uzrokovane djelovanjem drugog ljudskog bića, a koje bi se moglo podvesti pod odgovorajuću zakonsku odredbu. Do sada, sudska praksa i komentari su razvili interpretaciju članka 25. Kaznenog zakona BiH (*Krajnja nužda*) glede koncepta “istovremene ili izravne predstojeće neskrivljene opasnosti”, tako da ona obuhvata i situaciju nastalu prirodnim uzrocima kao i situaciju uzrokovanu ljudskom radnjom. Jasno je, međutim, da ovaj koncept ne može funkcionirati neovisno od pojma krajnje nužde. Također, primjena ovog koncepta u pozitivnom pravu može u nekim slučajevima biti komplicirana uslijed nesamostalne prirode sadašnjeg pojma sile i prijetnje. Iz ovih razloga, predloženi članak 25(a) bi jasnije definirao pojedinačne okvire ovih dvaju pojmova kao osnova koje isključuju kaznenu odgovornost, tako što bi se kreirale dvije zasebne odredbe. Također je potrebno navesti da su pojedine zemlje u regionu usvojile ista zakonska rješenja jer se smatralo da je relevantna pravna teorija i praksa dovoljno uznapredovala da prihvati jedno takvo rješenje (npr. novo kazneno zakonodavstvo Srbije).

Članak 13. Prijedloga je samo preciziranje termina.

Članak 14. Prijedloga u članku 30. „Podstrekavanje“ Zakona dodaje novi stavak (3): Mada su pravna teorija i praksa ujednačeni glede tumačenja koje radnje se mogu podvesti pod radnje podstrekavanja, može se još uvijek smatrati potrebnim da se, u cilju pravne jasnoće i sigurnosti, definiraju postupanja koja mogu biti sadržani u pojmu podstrekavanja. Sličan način formuliranja odredbi nije novina u ovom Zakonu, a kao primjer se može navesti odredba u slučaju pomaganja

(članak 31 (2) Zakona). Vrijedno je napomenuti da je dosadašnja praksa razvila i definirala primjere podstrekavanja koji su predloženi u izmjenama i dopunama ovog članka.

Člancima 15, 16, 17. i 18. Prijedloga vrši se usuglašavanje s promjenama u europskim državama koje poznaju koncept krivnje u materijalnom kaznenom zakonodavstvu i usklađivanje s procesnim zakonodavstvom, s tim što se člankom 18. Prijedloga u članku 34. Zakona dodaje nedostajući stupanj ubrojivosti zbog upotpunjavanja odredbe.

Članak 19. Prijedloga je opravdan jer neotklonjiva stvarna zabluda je osnov isključenja krivice pa je to neophodno posebno naglasiti u stavku (1). Također, ovim se vrši usuglašavanje sa promjenama u europskim državama koje poznaju koncept krivnje u materijalnom kaznenom zakonodavstvu i usklađivanje s procesnim zakonodavstvom.

Člankom 20. Prijedloga mijenja se članak 38. jer: Pravna zabluda je osnov isključenja krivice pa se stavak (1) mora redefinirati. Sadašnja formulacija članka 38. pruža mogućnost da sud oslobodi učinioca od kazne kada je kažnjivo djelo učinjeno usljed neotklonjive pravne zablude. Predloženi tekst bi na jasniji način definirao ovu osnovu za isključenje kaznene odgovornosti, prije svega ograničavajući područje primjene relevantne pravne zablude u okolnostima postojanja neotklonjive pogreške. Nakon postavljanja višeg praga za oslobađanje od kazne, zakonodavac treba zatim omogućiti obvezno oslobađanje od kazne, kada su ispunjeni uvjeti iz stavka (2) ovog članka. Nadalje, ovaj prijedlog dolazi kao rezultat konsultacija s nedavnim pravnim rješenjima koja su usvojena u ovom području u pojedinim zemljama regiona.

Člankom 21. Prijedloga uvodi se međunarodni standard, kao i usklađivanje s člankom 6. KZ BiH, jer specijalna prevencija koju sadrži izrečena kazna mora sadržavati i osnov za preodgoj počinioca u kasnijem procesu resocijalizacije i ostvarenje svrhe izvršenja kazne.

Članak 22. Prijedloga ide za usuglašavanjem s promjenama u europskim državama koje poznaju koncept krivnje u materijalnom kaznenom zakonodavstvu i usklađivanje sa procesnim zakonodavstvom. Također, uvedena je točka b), zbog svoje specifičnosti, pravnih posljedica i drukčijeg režima, a praksa je pokazala potrebu za ovakvim rješenjem.

Člankom 23. Prijedloga u članku 42. Zakona su brisane određene odredbe i izdvojene u poseban članak 42.b).

Člankom 24. Prijedloga u članku situiran kao 42.a) stavak (2) je uvršten temeljem potreba iskazanih u praksi o izvršenju kaznenih sankcija, te je ovo izdvojeno u poseban članak kao logička cjelina.

U svezi prijedloga situiranog kao članak 42.b) treba vidjeti članak 42. i članak 40. Promjena raspona s 20 na 21 godina je u cilju da se izbjegne zabuna između kazne zatvora i kazne dugotrajnog zatvora. Potreba za rješenjem iz stavka (1) je zato što period između 20 i 21 godina nije pokriven zakonom i javili bi se problemi kod odmjeravanja jedinstvene kazne po pravilima o sticaju iz točke c) članka 53. Prijedlog od 21 do 45 godina pravi razliku između zatvora i dugotrajnog zatvora, a obuhvata sve godine.

Članak 25. Prijedloga – izmjenom se promiču alternative kazni zatvora s tim da se predviđa da kada sud odmjeri i izrekne kaznu zatvora do jedne godine istovremeno može odrediti da se izrečena kazna zamijeni Radom za opće dobro na slobodi, uz pristanak optuženog. Istovremeno je broj radnih dana za povećan na devedeset.

Člankom 26. Prijedloga vrši se usklađivanje stavka (1) i (2) ovog članka da se izbjegne pogrešno tumačenje (od i do).

Člankom 27. Prijedloga- Razlog za rješenje iz stavka (3) je težina kaznenih djela i prosječan osobni dohodak i generalna prevencija, a stavak (8) skraćuje rok koji je predugačak zbog efikasnosti postupka i svrhe kažnjavanja.

Člankom 28. Prijedloga – stavkom (2) nastoji se izbjegavanje formulacije kojom se pretpostavlja aktivnost suda u prinudnoj naplati što se kosi sa stavkom (1) – a stavkom (3) se nastoji onemogućiti izbjegavanje neopravdanog otpisivanja kazne, kao i preciziranje odredbe da ne dođe do pogrešnog tumačenja.

Člankom 29. Prijedloga uvodi se usuglašavanje s promjenama u europskim državama koje poznaju koncept krivnje u materijalnom kaznenom zakonodavstvu i usklađivanje s procesnim zakonodavstvom.

Članak 31. Prijedloga- usklađuje se s izmjenom u članku 46.

Članak 32. Prijedloga- Stavak (1) se usuglašava s dodavanjem nove točke a).

Novom točkom a) se popunjava pravna praznina koja postoji u slučajevima izricanja jedinstvene kazne dugotrajnog zatvora u slučaju kada su prethodno za kaznena djela izvršena u sticaju utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora.

Izmjenom točke c) rješava se pitanje da se izricanjem najstrožije kazne za više pojedinačnih kaznenih djela počinjenih u sticaju, izricanjem jedinstvene kazne ne osloboda okrivljena osoba od odgovaranja za više od jedne kazne (pr. tri kazne od po dvadeset godina, jedinstvena dvadeset godina).

Članak 33. Prijedloga je rezultat rješavanja praktičnih problema koji su se pojavili u zatvorskoj praksi.

Članak 34. Prijedloga vrši usuglašavanje sa izmjenom u članku 47.

Članak 35. Prijedloga

U praksi se pokazalo kao problem da se izriče uvjetna osuda za kaznena djela za koja je bila propisana kazna zatvora od 1 do 10 godina iz razloga što se prema rješenju iz stavka (4) uvjetna osuda mogla izreći samo primjenom pravila o ublažavanju, a što je značilo da se moralo ići sa utvrđenjem kazne zatvora ispod 1 godine, također, predložena izmjena je i u cilju usuglašavanja sa promjenama u europskim državama koje poznaju koncept krivnje u materijalnom kaznenom zakonodavstvu i usklađivanje s procesnim zakonodavstvom.

Članak 40. Prijedloga-briše riječ „visokog“- jer je taj stupanj krivnje nepoznat.

Članak 41. Prijedloga- stavak (3) prebačen je u novi članak 110.a) o proširenom oduzimanju.

Članak 42. Prijedloga -Omogućavanje efikasnije borba protiv organiziranog kriminala sukladno uvjetima koje postavlja UN Konvencija protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i pratećih protokola, kao i određene Konvencije Vijeća Europe za borbu protiv organiziranog kriminala

Članci 44. i 45. Prijedloga vrše usklađivanje sa suvremenim tendencijama europskog kaznenog zakonodavstva koje karakterizira prije svega briga za interes pojedinca da sa sebe skinе žig osuđivanosti kako bi se što prije uključio u društvo kao njegov punopravni član.

Članci 46. do 50. Prijedloga vrše usuglašavanje s promjenama u europskim državama koje poznaju koncept krivnje u materijalnom kaznenom zakonodavstvu i usklađivanje s procesnim zakonodavstvom.

Članak 51. Prijedloga vrši preciziranje odredbe radi rješavanja problema naplate koji je prisutan u praksi.

Članak 52, 53, 54, 55, 56. Prijedloga precizira da djelatnosti mogu biti i druge vrste, a ne samo gospodarske.

Članak 57. Prijedloga vrši se usuglašavanje sa sporazumom zaključenim sa Svetom Stolicom.

Članak 58. Prijedloga - U KZ BIH nije bilo, dok u ostalim KZ-ovima postoji propisano ovo kazneno djelo. Ukoliko se kao izvršioци djela budu pojavile službene osobe u institucijama BiH (OSA;SIPA) onda bi za procesuiranje takvih osoba trebao biti nadležan Sud BiH.

Članak 59. i 60. Prijedloga- Pобољшanje odredbe korištenjem adekvatnije terminologije i pooštravanje kazne zbog težine kaznenog djela.

Članak 61. i 62. Prijedloga- pooštravanje kazne zbog težine kaznenog djela

Članak 69. do 74. Prijedloga - Izmjene su usklađivanje s Konvencijom Vijeća Europe o borbi protiv trgovine ljudima, s Protokolom o sprječavanju trgovine ljudima i UN Konvencijom protiv transnacionalnog kriminala, te pooštravanje kazne zbog nacina izvršenja djela.

Članak 75. Prijedloga -vrši jezičko poboljšanje norme.

Članak 76. Prijedloga-vrši se preciziranje norme i pooštravanje kazne zbog težine kaznenog djela.

Člancima od 77. do 81. Prijedloga- vrši se pooštavanje kazne zbog težine kaznenih djela, preciziranje normi i jezičko prilagođavanje.

Članak 82. Prijedloga- Izmjene i dopune članka 194. (Neovlašteno pribavljanje i raspolaganje nuklearnim materijalom) učinjene su sukladno članku 2. Međunarodne konvencije o suzbijanju djela nuklearnog terorizma.

Članak 83. Prijedloga- Uvođenje u KZ BiH novog članka 194.a) (Ugrožavanje nuklearnog objekta), učinjeno je sukladno članku 2. Međunarodne konvencije o suzbijanju djela nuklearnog terorizma u dijelu koji se odnosi na nuklearne objekte.

Članak 84. Prijedloga kojim se regulira Neovlašteni promet opojnim drogama izmijenjen je u pravcu pooštavanja kazne za počiniocima ovog kaznenog djela a sukladno Zaključku Parlamentarne skupštine BiH od 31.1.2008. godine.

Članak 85. Prijedloga- Izmjene i dopune članka 197. (Otmica zrakoplova ili broda) učinjene su sukladno članku 2. Protokola o suzbijanju nezakonitih postupaka protiv sigurnosti fiksnih platformi smještenih izvan epikontinentalnog pojasa (2005).

Članak 86. Prijedloga - Izmjene i dopune članka 198. (Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe) stavka (1) i.(3) izvršene su u smislu članka 1. točke 1e Konvencije o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva. Izmjene i dopune stavka 2. ovog članka izvršene su sukladno članku 1. točka 1a Protokola o suzbijanju nezakonitih akata nasilja na zračnim lukama koje služe međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, dopuna Konvencije o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva (Montreal 1971) .

Članak 87. Prijedloga- ove izmjene predstavljaju usuglašavanje s prijedlogom UNODC i Ministarstva sigurnosti BiH o usuglašavanju s Univerzalnim instrumentima za borbu protiv terorizma i prijedlogom Tužiteljstva BiH iz razloga praktične potrebe i značaja propisivanja pomaganja za ovo kazneno djelo. Riječ namjernih je brisana jer se za ovo djelo predviđa izravni umišljaj, tako da je ova riječ suvišna. Izmjene i dopune članka 201. (Terorizam), u smislu izmjene visine donjeg minimuma kazne zatvora za stavak (1) i (2)., izvršene su sukladno članku 5. Okvirne odluke Vijeća Europske unije o borbi protiv terorizma (od 13. lipnja 2002. godine);

Članak 88. Prijedloga- Izmjene i dopune članka 202. (Financiranje terorističkih aktivnosti), stavak (1) točka a) izvršene su u cilju unošenja novoinkriminiranih kaznenih djela koja se odnose na terorizam odnosno terorističke aktivnosti.

Izmjene i dopune stavka (2) ovog članka predviđene su sukladno članku 7. Okvirne odluke Vijeća Europske unije o borbi protiv terorizma (od 13. lipnja 2002. godine). Izmjene i dopune stavka 3. ovog članka utvrđene su sukladno III (trećoj) preporuci FATF-a u svezi suzbijanja financiranja terorizma.

Članak 89. Prijedloga- Uvođenje u KZ BiH novog članka 202.a) (Javno poticanje na terorističke aktivnosti) učinjeno je sukladno članku 5. Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju terorizma (Varšava, 2005);

Uvođenje u KZ BiH novog članka 202.b) (Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti) i članka 202.c) (Obuka za vršenje terorističkih aktivnosti) učinjeno je sukladno članku 6, Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju terorizma;

Uvođenje u KZ BiH novog članka 202.d) (Organiziranje terorističke grupe) učinjeno je sukladno Okvirnoj odluci Vijeća EU o borbi protiv terorizma.

Članak 90. Prijedloga- Izmjene su usuglašavanje s UN Konvencijom protiv transnacionalnog kriminala i odredbom članka 210. stavak (3).

Članci 91. i 92. Prijedloga- vrše preciziranje i prilagođavanje novom sustavu oporezivanja i konkretiziranje elemenata **bića** kaznenog djela u cilju obilježavanja pojava oblika ovog kaznenog djela i sankcioniranje počinitelja.

Članak 93. Prijedloga- Argumentacija za ovakve izmijene i dopune, proizlazi iz navoda dopisa Uprave za neizravno oporezivanje, ali i iz prijedloga Tužiteljstva BiH. Nadalje, predložena izmjena stavka (1) članka 211. sada obuhvata konkretizaciju radnje kojom se izbjegava plaćanje prijavljenih obveza, („prijenosom imovine na druge osobe ili na drugi način,„). Potrebno je također istaći da je propisanim iznosom izbjegavanja plaćanja prijavljenog poreza od 50.000,00

KM, osigurano da se ne vode kazneni postupci za neplaćeni porez u iznosu manjem od navedenog. Činjenica je da bi u slučaju potpunog brisanja članka 211. KZ BiH, došlo do nesagledivih posljedica po proračune države, entiteta, županija i općina što bi dalje prouzrokovalo lančane štete za ukupan gospodarski i društveni sustav države, iz razloga što bi se većina obveznika opredijelila da točno vodi poreske evidencije i iste nikada ne plati jer pored kaznenog djela neplaćanja poreza (koje bi se brisalo) ne bi se moglo utvrditi kazneno djelo porezne utaje (davali bi se uvijek točni podaci o svojim stečenim oporezivim prihodima- nebi bilo potrebe za lažnim) i faktički u praksi bi se rijetko moglo utvrditi kazneno djelo porezne utaje i isti članak (210. KZ-a BiH) bi samo teoretski egzistirao.

Članci 95. i 96. Prijedloga- Izmjene su učinjene u pravcu usuglašavanja s UN Konvencijom protiv transnacionalnog kriminala.

Članak 101. Prijedloga- Izmjena je učinjena u pravcu usuglašavanja visine zapriječenih kazni sa onim koje su propisane za zlouporabu službenog položaja i visinama pribavljene imovinske koristi.

Članak 102. Prijedloga- Cijeneći da je člankom 229. –*prisvajanje pokretnih stvari prilikom pretresa* –propisana teža kazna nego za omogućavanje bjegstva osobi koja je zakonito lišena slobode, time se ovaj članak usklađuje s odredbom članka 229.

Članak 103. Prijedloga- daje se naslov članku 231a i vrši preciziranje odredbe.

Članak 104. Prijedloga - Usklađivanje s UN Rezolucijom o negiranju holokausta i Dodatnim protokolom na Konvenciju o kibernetičkom kriminalu o kriminalizaciji djela rasističke i ksenofobne prirode koje su obvezujuće za BiH.

Članak 105. Prijedloga- predviđa pooštavanje kazne zbog težine kaznenog djela i generalnog nepoštivanja odredaba o tajnosti.

Članak 106. i 107. Prijedloga- članak 93.usuglašava stanje sa stvarnosti jer Dom više ne postoji, a članak 94. je u pravcu poticanja odgovornosti službenih osoba u institucijama BiH u izvršavanju presuda ESLJP, odnosno prava zagwarantovanih EKLJP.

Članak 108. Prijedloga-predviđa pooštavanje kazne zbog težine kaznenog djela „Ometanje rada pravosuđa“.

Članak 109. Prijedloga- uvodi nova kaznena djela i to, Sprječavanje službene osobe u vršenju službene radnje i Napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti, otkrivanju ili uhićenju počinitelja kaznenih djela.

Nepostojanjem u KZ BiH ovakva dva krivična djela, u praksi se postavljalo pitanje nadležnosti za procesuiranje učinilaca krivičnih djela kada su ta djela bila upravljena prema pripadnicima OSE, SIPE,GP-e i drugim ovlaštenim službenim osobama koja službena svojstva imaju po KZBIH ali ne i po KZ-ovima entiteta ili BD-a.

Članak 110. Prijedloga – za kazneno djelo Udruživanje radi činjenja kaznenih djela iz članka 249. predviđa pooštrenu kaznu sukladno preporukama Parlamentarne skupštine BiH.

Članak 111. Prijedloga-odredbu kaznenog djela „Organizirani kriminal“ usklađuje s novim definiranjem značenja izraza, a pooštrena kazna je sukladna preporuci Parlamentarne skupštine BiH.

Članak 112. Prijedloga-ukazuje na potrebu za prečišćenim tekstom Zakona jer ranije, a pogotovo ove izmjene otežavaju primjenu Zakona.

Članak 113. Prijedloga- podsjeća na postojeću obvezu o usklađenosti kaznenog zakonodavstva u BiH, te ostavlja razuman rok za ispunjenje ove obveze, koja je ponovo naglašena u Mapi puta za liberalizaciju viznog režima.

Članak 114. Prijedloga Ovaj zakon stupa na snagu 90 dana od dana objave u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", odnosno poklapa se s usuglašavanjem kaznenih zakona entiteta i Brčko Distrikta.

III. PROVEDBENI MEHANIZMI

Provedba zakona osigurana je kroz postojanje državnih tijela pravosuđa i to Suda Bosne i Hercegovine i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine koji su nadležni da postupaju po Kaznenom

zakonu i Zakonu o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, kao i drugih tijela gonjenja na razini BiH.

IV. KONZULTACIJE

Sve države u svom pravnom sustavu imaju tzv. implementaciono zakonodavstvo, tj. pravne propise koji trebaju biti sukladne ratificiranim konvencijama i drugim obvezujućim međunarodnim aktima i preporukama. Sve ovo cijenio je Tim za praćenje i ocjenu primjene kaznenih zakona prilikom pripreme izmjena i dopuna Kaznenog zakona BiH. Također, Tim je koristio sugestije iz prakse, kao i razne analize sve od 2003. godine, odnosno od stupanja na snagu ovog Zakona, te su doprinos dali OSCE, OHR, EUPM i Vijeće Europe, ili pismenim sugestijama ili neposrednim učešćem predstavnika na sastancima Tima. Rezultat konzultacija su i pravna rješenja koja su usvojena u ovoj oblasti u pojedinim zemljama regiona. Također, Nacrt zakona je shodno Pravilima za konzultacije dostupan javnosti putem web-stranice Ministarstva pravde.

V. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog zakona neće biti potrebno predvidjeti dodatna sredstva u Proračunu Bosne i Hercegovine.

